

Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért

Települési és területi zöld-kék infrastruktúra fejlesztések –
Gyakorlati tapasztalat, tudásmegosztás, forráslehetőségek
című rendezvénysorozat 1. állomása

Kecskemét, 2024. november 5. kedd 10 óra

A kezdetek – LIFE-MICACC projekt

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

5 pilot terület –
5 modell
megoldás

Lefolyáslassítás szivárgó rönkgáttakkal

Püspökszilágy

Tiszatarján

Komplex ártéri adaptációs modell

Rákócziújfalu

Vízviszartartáson alapuló
aszálykockázat-kezelés

Vízmeztartás szűrkevíz-újrhasználattal

Ruzsa

Bátya

Többmedencés vizesélőhely, elöntések
kezelése

- Önkormányzatok ellenálló képességének javítása
- Vízmeztartó szemlélet elterjesztése
- Helyi kapacitásfejlesztés
- Tudásmegosztás
- Innovatív és felhasználóbarát eszközök fejlesztése
 - **E-learning:**
https://vizmeztartomegoldasok.bm.hu/felmeres/goto.php?target=root_1&client_id=ilias
 - **Társasjáték:**
<https://vizmeztartomegoldasok.bm.hu/hu/dokumentumok>
 - **Adaptációs útmutató:**
<https://vizmeztartomegoldasok.bm.hu/storage/dokumentumok/Adaptacios%20utmutato.pdf>
- Önkormányzati hálózat fejlesztés

<https://vizmeztartomegoldasok.bm.hu>

A LIFE LOGOS 4 WATERS projektről

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

Megvalósítás: 2021.10.01. – 2025.09.30.

Költségvetés: 3,764,915 €

Fő célkitűzések

Természetes vízmegtartó megoldások (NWRM) alkalmazásának elterjedése

Klimakormányzás fejlesztésének elősegítése helyi és regionális szinten

Vízgyűjtő szintű önkormányzati és érdekelti együttműködés

Érintett ágazatok tudásbővítése, érzékenyítése

Országos szintű lakossági szemléletformálás, tájékoztatás

Átfogó cél: a helyi önkormányzatok éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási és koordinációs képességeinek megerősítése és a természetes vízmegtartó megoldások népszerűsítése Magyarország vízvesztő pozíciójának mérséklése érdekében.

Miért a természetalapú megoldások?

“Sok kicsi sokra megy” elv

Költséghatékony

Természetközeli

Védelmet nyújthat a településnek

Zöld felület, rekreáció

Vonzóbb városkép

Miért az önkormányzatok?

➤ Klimatikus hatások ismerete, közvetlen tapasztalat a településen

➤ Település adottságainak, potenciális erőforrásainak ismerete

➤ Helyi érintettek ismerete

➤ Helyi stratégiaalkotás, tervezés

A rustic log fence made of stacked logs runs across the middle of the frame. The fence is surrounded by lush green vegetation, including tall grasses and various shrubs. In the background, a dense forest of tall, thin trees is visible, with sunlight filtering through the canopy. The overall scene is a natural, wooded area.

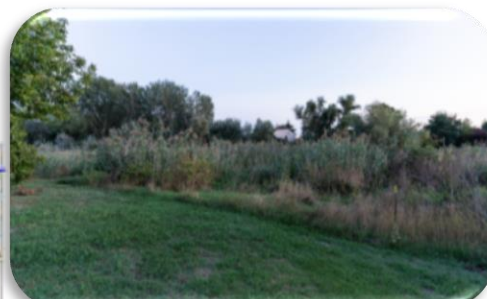
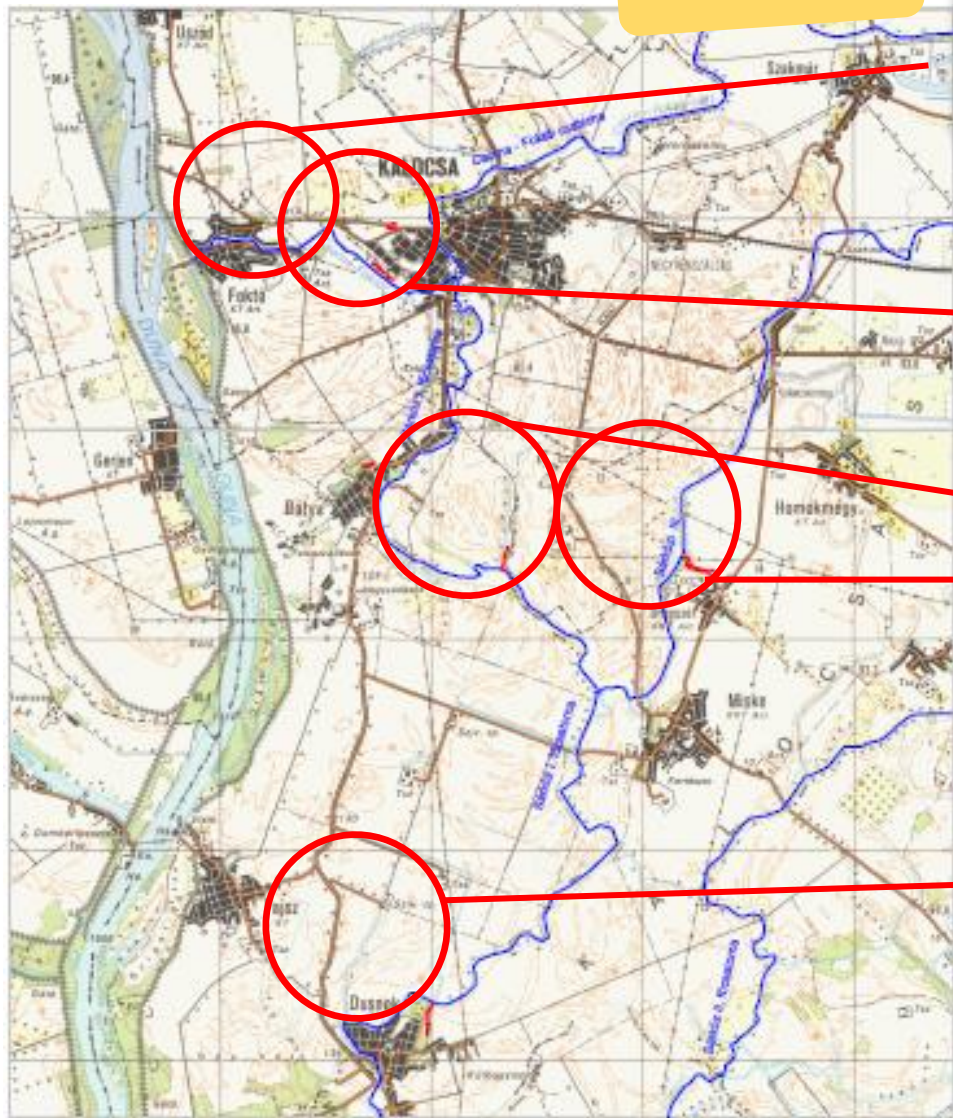
A photograph of a stone-lined pond or stream with a wooden walkway in the foreground, surrounded by green grass and trees under a cloudy sky.

- Lefolyásslassítás
- Árvízcsúcs csökkentés
- Vízmegtartás
- Eróziócsökkentés

5 település

5 NWRMs

Síkvidéki minta terület

Többmedencés
vizes élőhely

Vízvisszatartás kertvárosi környezetben

Tómeder bővítés és közösségi
rekreációs terület kialakítása

Tómeder bővítés, élőhelyrehabilitáció

Tómeder bővítés, csapadékbefogadó és
ártéri gyümölcsös vagy erdő
modellezése

Erdő szerkezetátalakítás és
szikkasztóárok kialakítás

Tómeder kialakítás és természetközeli
játékelemek kihelyezése

Holtág
rehabilitáció

Tanösvény

- ☹ Talajvízszint csökkenésének mérséklése
- ☹ Aszálykockázat kezelés
- ☹ Belvíz elöntések

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt Önkormányzati Pályázati Programjának keretében megvalósult kisleptékű, vízmegtartó megoldások

Legend:

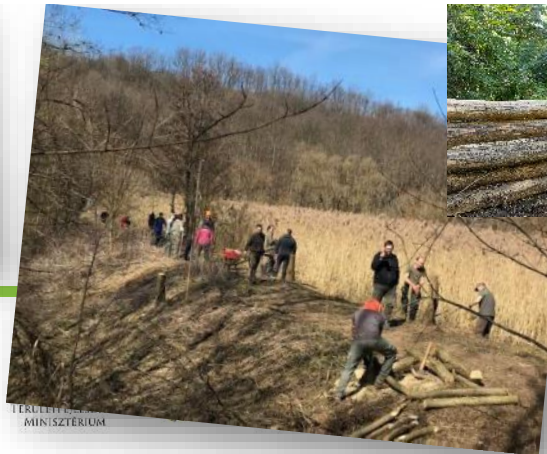
- Esőkert
- Lakossági esővízgyűjtés
- Holtág-rehabilitáció, patak-rehabilitáció
- Cserjesáv és rőzsesóvény
- Hódok és hódgátak védelme
- Fásítás
- Rönkgát, medertározás

Map Labels: Füzérradvány, Perőcsény, Szokolya, Pomáz, Szada, Csömör, Zsámbék, Budapest, XVII. kerület, Bugacpusztaháza, Hosszúhetény, Pusztaszentlászló, Gyenesdiás, Halastó, Bezi, Tata.

Jelmagyarázat:

- Közigazgatási határ
- Balaton
- Duna, Tisza

Scale: 0 35 70 140 Kilométer

Várt hatások és eredmények

**Kulcsfontosságú
szakértők és
döntéshozók
ismereteinek
bővülése**

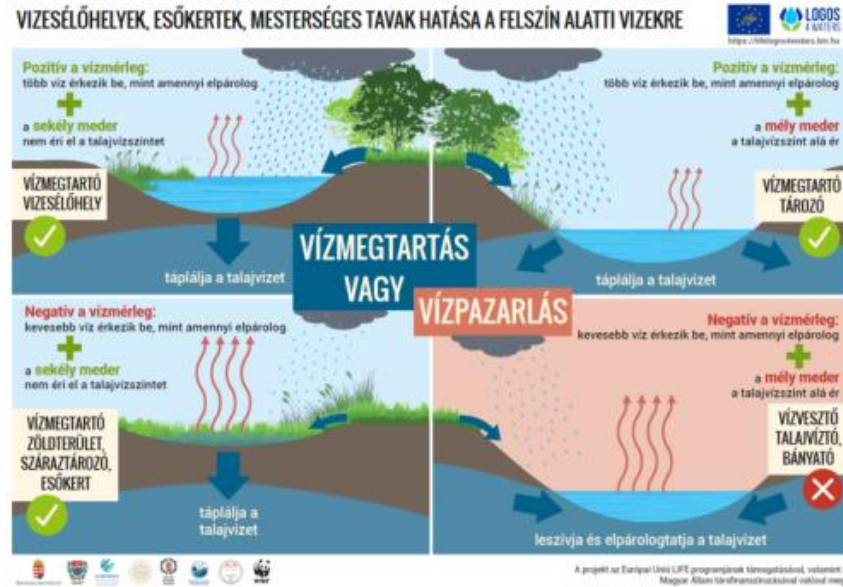
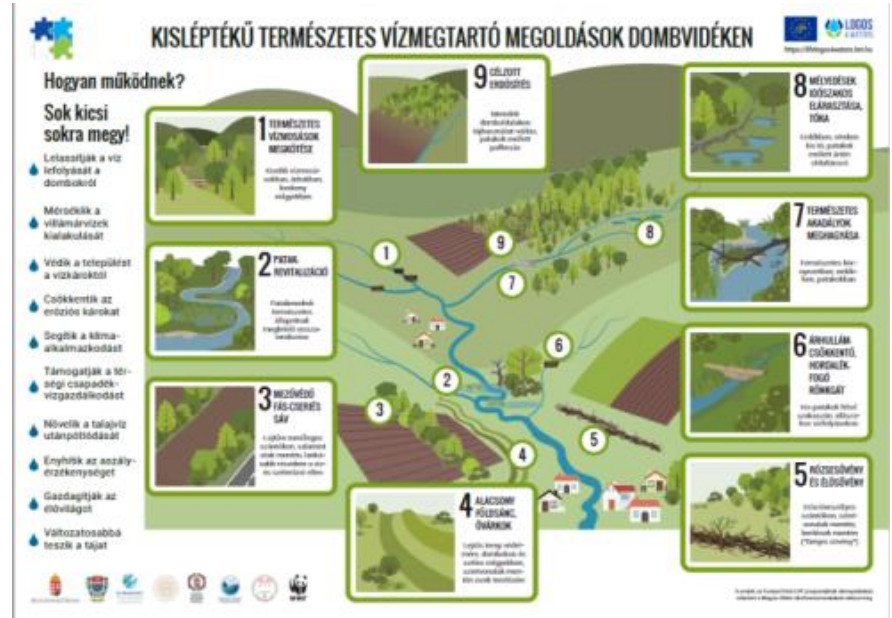
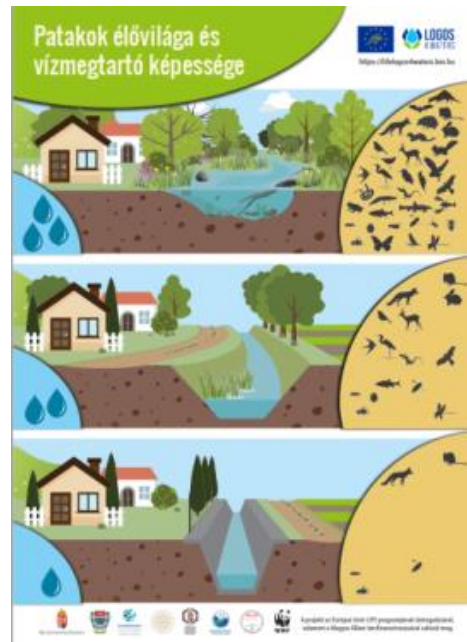
- ❖ E-learning tananyag önkormányzati, vízügyi és hatósági szakértők számára
- ❖ Módszertani útmutatók és segédletek
- ❖ Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv mesterterve és végrehajtási módszertana
- ❖ **Országos szemléletformáló és disszeminációs tevékenység (infografikák, videók, klímaworkshopok, roadshow-k)**

**Alkalmazkodó-
képesség és
éghajlati ellenálló
képesség
fejlesztése**

- ❖ **Több mint 20 új természetes vízmegtartó megoldás**
- ❖ **Helyi tudásközpontok létrehozása**
- ❖ **Virtuális séta a két vízgyűjtő területen**
- ❖ 100 jó gyakorlat online adatbázis
- ❖ SECAP a két vízgyűjtő területre

**Jobb
klímakormányzás
helyi és regionális
szinten**

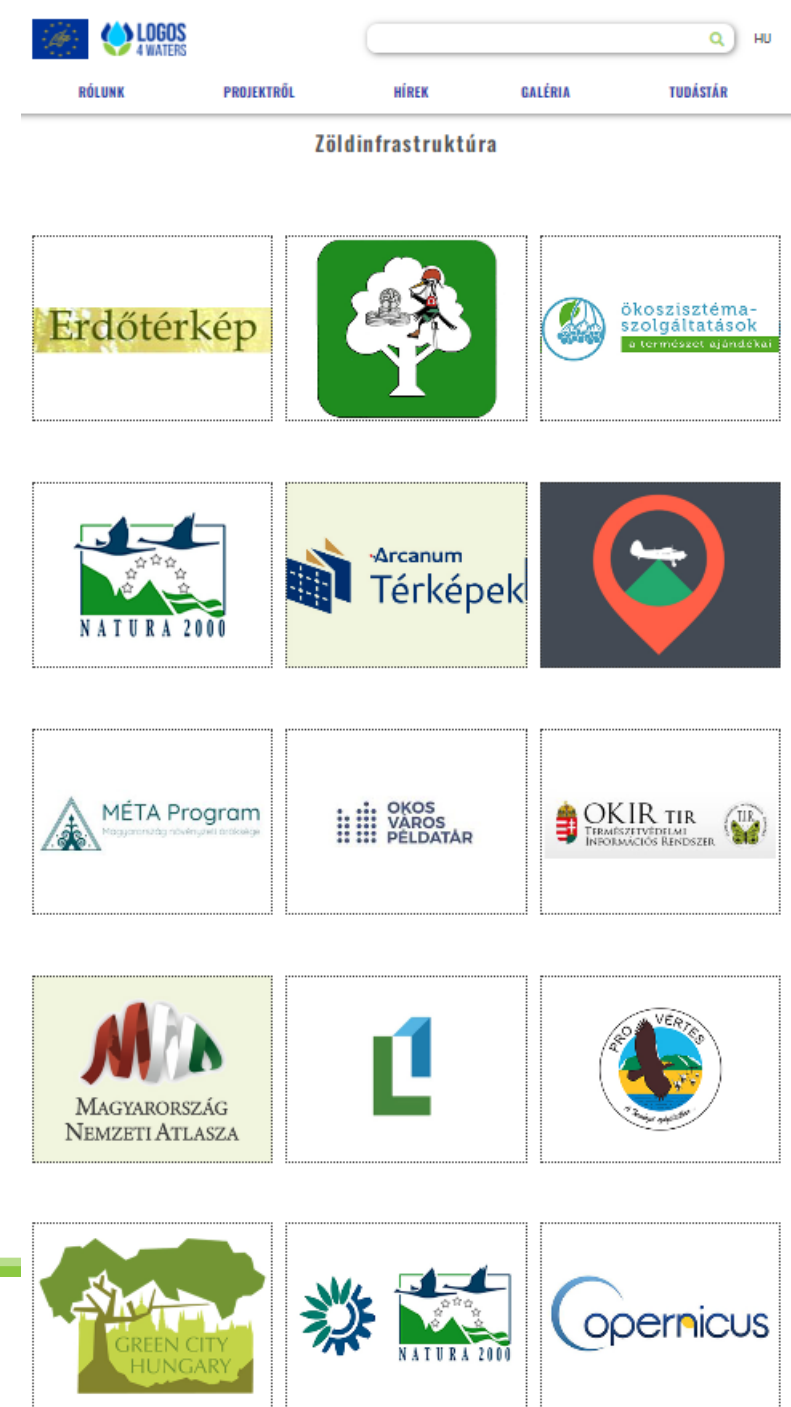
- ❖ Részvételi döntéshozatali modell alkalmazása és tesztelése önkormányzati koordinációval
- ❖ **Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform**
- ❖ Önkormányzati Pályázati Program – NWRM módszerek átültetése 15 önkormányzatnál
- ❖ Vízgyűjtő Pályázati Program – 5 szakmai koncepció
- ❖ **Helyi döntéshozók és lakosság szemléletformálása**
- ❖ Javaslatcsomag a Kormány részére

Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform

- Célunk egy olyan felület létrehozása, ahol hazai és nemzetközi eszközök, adatbázisok, rendszerek, szakmai anyagok, jó gyakorlatok érhetőek el egy helyen a vízgazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás témakörében.
- Alkalmazhatóak az önkormányzati döntés előkészítés döntéshozatal és stratégiai tervezés során.
- Tematikusan csoportosítva (6 fő kategória)
- Folyamatosan frissülő tartalom

Várjuk a további javaslatokat ...

Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform

HU

RÓLUNK

PROJEKTRŐL

HÍREK

GALÉRIA

TUDÁSTÁR

Dokumentumtár

Döntéstámogató Platform (IÖDP)

Ökoszisztéma

Természetalapú megoldások/ NbS

Klímavédelem

Vízgazdálkodás

Zöldinfrastruktúra

Településfejlesztés

LIFE LOGOS 4 WATERS

EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN A KLÍMATUDATOS VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSÉRT

Bevezető

Szkennelje be!

Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform

RÓLUNK

PROJEKTRŐL

HÍREK

GALÉRIA

TUDÁSTÁR

A „IÖDP” oldal tartalmára és használatára vonatkozó általános információk

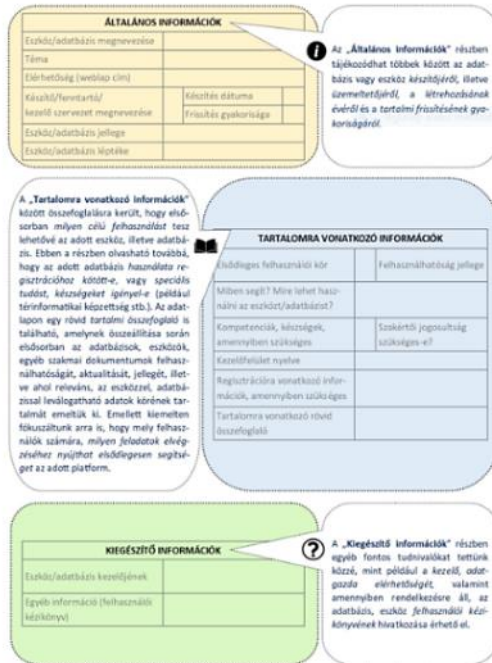
Az oldalon alapvetően 5 fő kategóriába sorolva találhatóak meg az egyes eszközök, adatbázisok, szakmai anyagok, amelyek a következők:

- klímavédelem
- településfejlesztés
- természetalapú megoldások (TaM/ Nbs)
- ökoszisztéma
- vízgazdálkodás

Egy-egy eszköz, adatbázis esetenként egyszerre több kategóriába is sorolható, így nem csupán egy helyen, hanem a témáját tekintve minden fő kategóriában feltüntetésre kerül. A kategóriák szerinti tematikus csoportosításokon belül az adatbázisokat, eszközöket és szakmai dokumentumokat szimbolizáló logókra kattintva, illetve az adott tematikus csoport oldalának végén, névsorba rendezve, listászerűen egy **tartalomjegyzékben** is megtalálható az adatbázisok, eszközök jegyzéke.

A Platformon elérhető valamennyi eszközről, adatbázisról, rendszerről készült egy **részletes adatlap**, amely annak tartalmára, működésére vonatkozó legfontosabb információkat tartalmazza. Ezek elérhetőek az egyes kategória alatt, az adott eszköz, adatbázis nevére, illetve a tartalomjegyzékben szereplő megnevezésére kattintva. Az adatlapok értelmezését megkönnyítve az alábbi tematikus ábra foglalja össze és mutatja be röviden azok tartalmi felépítését.

Az adatlapokon élő hivatkozások (az eszköz, adatbázis felületének webes elérhetősége: a kezelőjének, fenntartójának elérhetősége: regisztráció szükségessége esetén annak felülete: illetve amennyiben rendelkezésre áll, a felhasználói kézikönyv elérhetősége) szerepelnek, tehát azokra kattintva el lehet jutni az adott adatbázis, eszköz felületére és a fentiekben írt kiegészítő információk is elérhetőek segítségükkel.

Adatbázisok, eszközök

Ökoszisztéma

Kattints ide

Klímavédelem

Vízgazdálkodás

Zöldinfrastruktúra

Településfejlesztés

Hasznos linkek

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

Infografikák:

- [E2_D_Infografika_1_Vizmegtartas_es_felszinalatti_vizek.pdf \(bm.hu\)](#)
- [E2_D_Infografika_3_Patak_elovilag_vizmegtartas.pdf \(bm.hu\)](#)
- [E2_D_Infografika_2_vizgyujto-lefolyaslassitas_L4W_online.pdf \(bm.hu\)](#)

Projekt kisfilmek:

- [Videók - LIFE-MICACC projekt \(bm.hu\)](#) – Öt falu, öt lépés a klímaválság kezelésére
- [Videók - LIFE LOGOS 4 WATERS \(bm.hu\)](#) – Minden csepp számít! Videók

Környezeti nevelési program:

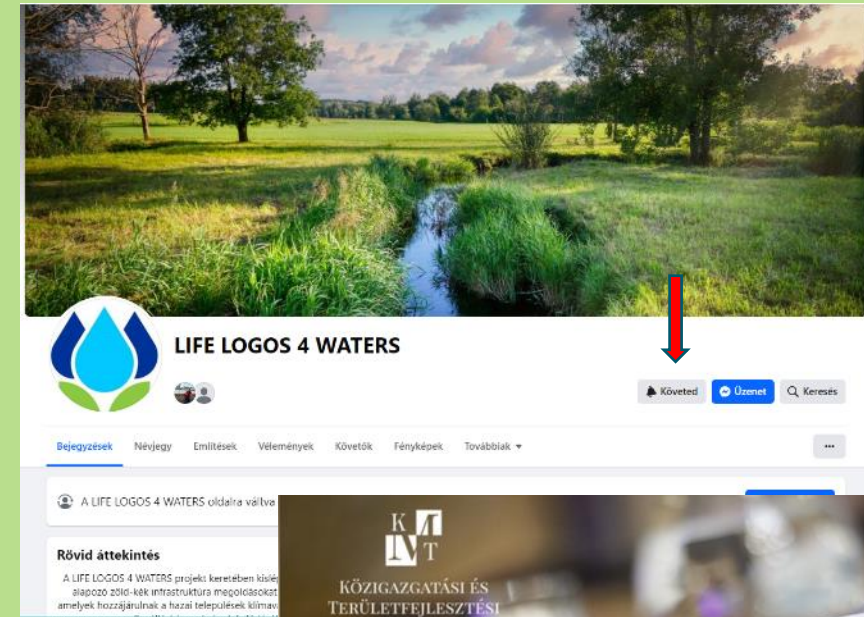
- [VÍZTÜKÖR \(bm.hu\)](#) – Munkafüzet, oktatói segédanyag, tanártréning

Tanulmányutak összefoglaló videói:

- [Videók - LIFE LOGOS 4 WATERS \(bm.hu\)](#)

Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform:

- <https://lifelogos4waters.bm.hu/dontestamogato-platform/>

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Szatzker Petra, LIFE LOGOS 4 WATERS projekt szakmai vezető
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

<http://lifelogos4waters.bm.hu/>

life@ktm.gov.hu

petra.szatzer@ktm.gov.hu

Magyar
Fejlesztésösztönző
Iroda

A közvetlen uniós pályázatok szerepe az önkormányzatok fejlesztésében

Czmarkó László, pályázati tanácsadó, projektmenedzser

2024. november 05.

Bevezetésként néhány statisztikai
adat, avagy miért van szükség az
MFOI-ra

Countries	Area		Population		GDP		Direct EU Funds (2021)		Horizon (2021)		Horizon/Direct EU funds	Direct EU funds per capita (EUR)	Horizon Fund per capita (EUR)
	km²	% of EU	Inhabitants	% of EU	Billion EUR	% of EU	million EUR	% of EU	million EUR	% of EU			
Austria	82 519	2.01 %	9 104 772	2.03 %	399	2.52 %	465,2	3.05 %	220,5	3.05 %	47.40 %	51	24
Belgium	30 452	0.74 %	11 754 004	2.62 %	494	3.12 %	1707,9	11.20 %	1059,7	14.65 %	62.05 %	145	90
Bulgaria	110 001	2.68 %	6 447 710	1.44 %	141	0.89 %	191,7	1.26 %	22,3	0.31 %	11.63 %	30	3
Croatia	55 896	1.36 %	3 850 894	0.86 %	101	0.64 %	158,9	1.04 %	16,6	0.23 %	10.45 %	41	4
Cyprus	9 213	0.22 %	920 701	0.21 %	30	0.19 %	87,9	0.58 %	41,1	0.57 %	46.76 %	95	45
Czechia	77 212	1.88 %	10 827 529	2.41 %	342	2.16 %	138,9	0.91 %	35,6	0.49 %	25.63 %	13	3
Denmark	41 987	1.02 %	5 932 654	1.32 %	284	1.80 %	425,5	2.79 %	188,8	2.61 %	44.37 %	72	32
Estonia	43 110	1.05 %	1 365 884	0.30 %	41	0.26 %	136,5	0.89 %	41,3	0.57 %	30.26 %	100	30
Finland	304 316	7.42 %	5 563 970	1.24 %	213	1.35 %	301,5	1.98 %	169,7	2.35 %	56.29 %	54	30
France	633 886	15.45 %	68 070 697	15.18 %	2449	15.49 %	1768,5	11.59 %	826,7	11.43 %	46.75 %	26	12
Germany	353 296	8.61 %	84 358 845	18.81 %	3456	21.86 %	1968,7	12.90 %	1139,2	15.75 %	57.87 %	23	14
Greece	130 048	3.17 %	10 394 055	2.32 %	253	1.60 %	822,8	5.39 %	204	2.82 %	24.79 %	79	20
Hungary	91 248	2.22 %	9 597 085	2.14 %	264	1.67 %	161,2	1.06 %	39,7	0.55 %	24.63 %	17	4
Ireland	68 655	1.67 %	5 194 336	1.16 %	420	2.66 %	230,8	1.51 %	124,4	1.72 %	53.90 %	44	24
Italy	297 825	7.26 %	58 850 717	13.12 %	1986	12.56 %	1466,7	9.61 %	651,9	9.01 %	44.45 %	25	11
Latvia	63 290	1.54 %	1 883 008	0.42 %	49	0.31 %	118	0.77 %	19,6	0.27 %	16.61 %	63	10
Lithuania	62 643	1.53 %	2 857 279	0.64 %	89	0.56 %	182,4	1.20 %	12,9	0.18 %	7.07 %	64	5
Luxembourg	2 586	0.06 %	660 809	0.15 %	60	0.38 %	375,1	2.46 %	254	3.51 %	67.72 %	568	384
Malta	313	0.01 %	542 051	0.12 %	19	0.12 %	32,5	0.21 %	5,4	0.07 %	16.62 %	60	10
Netherlands	34 188	0.83 %	17 811 291	3.97 %	801	5.07 %	1163,7	7.63 %	856,8	11.85 %	73.63 %	65	48
Poland	307 236	7.49 %	36 753 736	8.20 %	1061	6.71 %	527,5	3.46 %	76,8	1.06 %	14.56 %	14	2
Portugal	90 996	2.22 %	10 467 366	2.33 %	280	1.77 %	301,1	1.97 %	122,3	1.69 %	40.62 %	29	12
Romania	234 270	5.71 %	19 051 562	4.25 %	516	3.26 %	241,7	1.58 %	30,4	0.42 %	12.58 %	13	2
Slovakia	48 702	1.19 %	5 428 792	1.21 %	132	0.83 %	88,3	0.58 %	10	0.14 %	11.33 %	16	2
Slovenia	20 145	0.49 %	2 116 792	0.47 %	69	0.44 %	126,7	0.83 %	40,4	0.56 %	31.89 %	60	19
Spain	502 654	12.25 %	48 059 777	10.72 %	1419	8.97 %	1527,3	10.01 %	775,6	10.72 %	50.78 %	32	16
Sweden	407 300	9.92 %	10 521 556	2.35 %	443	2.80 %	538,4	3.53 %	246,2	3.40 %	45.73 %	51	23
EU27	4 103 987	100.00 %	448 387 872	100 %	15 811	100.00 %	15255,4	100.00 %	7231,9	100.00 %	47.41 %	34	16
EU14	2 980 708	72.63 %	346 744 849	77.33 %	12 957	81.95 %	13 063	85.63 %	6 840	94.58 %	52.36 %	38	20
EU13	1 123 279	27.37 %	101 643 023	22.67 %	2 854	18.05 %	2 192	14.37 %	392	5.42 %	17.89 %	22	4

AZ EGY FŐRE JUTÓ HORIZONT TÁMOGATÁS ÉS AZ EGY KUTATÓRA JUTÓ TÁMOGATÁS ELTÉRÉSEI INNOVÁCIÓS SZAKADÉKHOZ VEZETNEK

Country	Researcher's ratio - Researchers (FTE) per million of population	Top cited publications rate	Patent applications rate	R&D Intensity	R&D Intensity Ranking	Net EU contribution per total population	Net EU contribution per researcher
Cyprus	1 796	7,9%	1,3	0,87%	23	213	118 642
Luxembourg	4 967	14,2%	0,8	1,02%	21	209	42 072
Malta	2 040	4,4%	1,8	0,64%	26	67	32 927
Estonia	4 032	8,3%	2,2	1,75%	11	115	28 641
Ireland	4 544	11,4%	0,9	1,06%	20	121	26 633
Belgium	6 569	12,1%	2,4	3,22%	2	170	25 938
Greece	4 237	8,6%	2,1	1,45%	15	110	25 924
Netherlands	6 030	15,3%	2,7	2,25%	7	149	24 734
Slovenia	5 254	7,3%	2,3	2,14%	9	115	21 848
Spain	3 249	8,9%	2,2	1,43%	17	65	19 939
Finland	7 850	12,2%	3,9	2,99%	5	150	19 145
Denmark	7 665	14,0%	3,0	2,81%	6	140	18 278
Austria	6 131	10,6%	2,8	3,19%	3	102	16 648
Italy	2 926	10,8%	2,5	1,48%	14	43	14 597
Latvia	2 413	2,2%	2,1	0,69%	25	30	12 514
Portugal	5 445	8,9%	2,1	1,68%	12	63	11 524
Romania	1 004	4,9%	1,0	0,47%	27	10	10 046
Germany	5 533	10,4%	3,3	3,13%	4	55	9 887
Sweden	9 573	12,7%	3,7	3,35%	1	92	9 635
France	5 009	8,7%	2,9	2,21%	8	48	9 486
Lithuania	3 926	5,0%	1,3	1,11%	19	35	8 889
Croatia	2 462	3,4%	1,8	1,24%	18	20	8 040
Czechia	4 572	4,3%	1,3	1,77%	10	31	6 769
Bulgaria	2 373	1,8%	2,0	0,77%	24	14	6 062
Slovakia	3 224	3,8%	1,7	0,93%	22	11	3 548
Poland	3 603	4,3%	1,5	1,44%	16	11	3 042
Hungary	4 471	5,8%	2,6	1,65%	13	13	2 986
TOTAL EU27	4639	11,1%	3,3	2,3%	-	59	12 667

- egymillió főre vetített kutatói létszámunk 4471, amely adat nem sokkal marad el az EU 4639 fős értékétől;
- egy kutatóra sajnos nálunk jut a legkevesebb Horizont támogatás 2986,-€ összeggel, míg az egy főre jutó Horizont támogatásunk 13,-€, amely az egyik legalacsonyabb az EU-ban;

AZ EU 20 NUTS2 RÉGIÓJA KAPJA A HORIZONT PROGRAM TÁMOGATÁSAINAK TÖBB MINT A FELÉT: 51%-OT. A TÖBBI 230 RÉGIÓ KAPJA A MARADÉK 49%-OT!

Country	NUTS 1 Name	NUTS 2 Name	Signed Grants	% of net EU contr.	Rank in net EU contribution	Net EU Contribution	Total Cost
France	ILE-DE-FRANCE	Ile-de-France	2 313	8,35%	1	€ 2 199 943 432	€ 2 983 435 822
Germany	BAYERN	Oberbayern	1 252	4,33%	2	€ 1 139 509 243	€ 1 365 382 944
Spain	ESTE	Cataluña	1 337	3,85%	3	€ 1 015 225 796	€ 1 109 399 959
Spain	COMUNIDAD DE MADRID	Comunidad de Madrid	1 323	3,00%	4	€ 789 890 086	€ 1 043 446 850
Belgium	RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE	Région de Bruxelles-Capitale	1 240	2,92%	5	€ 769 791 056	€ 1 003 831 678
Netherlands	WEST-NEDERLAND	Zuid-Holland	968	2,76%	6	€ 726 991 369	€ 916 096 343
Netherlands	WEST-NEDERLAND	Noord-Holland	716	2,52%	7	€ 664 626 246	€ 760 593 836
Greece	ATTIKH (ATTIKI)	Αττική (Attiki)	1 012	2,47%	8	€ 650 757 188	€ 746 664 899
Italy	CENTRO (IT)	Lazio	1 111	2,27%	9	€ 597 556 002	€ 912 306 433
Belgium	VLAAMS GEWEST	Prov. Vlaams-Brabant	617	2,10%	10	€ 552 395 750	€ 649 479 215
Denmark	DANMARK	Hovedstaden	803	2,06%	11	€ 542 681 122	€ 675 899 512
Germany	NORDRHEIN-WESTFALEN	Köln	702	1,95%	12	€ 513 928 392	€ 632 520 803
Italy	NORD-OVEST	Lombardia	916	1,94%	13	€ 510 984 157	€ 598 367 620
Germany	BERLIN	Berlin	687	1,89%	14	€ 498 211 860	€ 591 715 147
Finland	MANNER-SUOMI	Helsinki-Uusimaa	677	1,86%	15	€ 490 257 577	€ 563 999 115
Austria	OSTÖSTERREICH	Wien	797	1,83%	16	€ 483 393 600	€ 610 337 726
Spain	NORESTE	País Vasco	579	1,41%	17	€ 372 144 172	€ 433 652 879
Sweden	ÖSTRA SVERIGE	Stockholm	535	1,21%	18	€ 318 864 737	€ 449 347 998
Netherlands	OOST-NEDERLAND	Gelderland	496	1,20%	19	€ 317 249 339	€ 359 079 643
Germany	BADEN-WÜRTTEMBERG	Karlsruhe	458	1,20%	20	€ 315 520 273	€ 335 587 467

- A régiók listáját Ile-de-France (Párizs) vezeti, a Horizont források 8,35%-val, 2,2 Mrd € elnyert forrással. Ezüstérmes Oberbayern (München, Ingolstadt, Rosenheim) a források 4,33%-val és 1,4 Mrd €-val. Bronzérmes Cataluna (Barcelona) 1 Mrd € támogatással
- Görögország Attiki régiója (Athén) 8. a régiók között 650 M € elnyert támogatással.

A KÖZVETLEN UNIÓS FORRÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS KOHÉZIÓS POLITIKAI KÉRDÉS

01

Bár a kutatók arányában alig maradunk el az EU-tól (4.471 vs 4.639/1.000.000), az **1 kutatóra eső támogatásban*** mégis jelentős a különbség az egyes országok között.

2.986

12.667

16.000

25.000

02

A **lakosságarányos támogatás-összegünk**** az utóbbi 3 évben jelentősen emelkedett (4-ről 13 EUR-ra) azonban a többi tagállam esetében még jelentősebb mértékben, ezért **tovább nőtt az eltérés.**

13

59

102

170

03

A **lakosságarányos pályázati darabszámban***** jelentős az elmaradás – ez a **fő oka, hogy kevés forrást nyerünk** az EU-közvetlen alapokban. Több pályázat kell a jobb eredményhez.

1,89

6,43

7,83

04

Az EU 250 régiójából a **TOP20 hozta el a Horizon Europe források felét**, a másik felén a többi 230 régió osztozott. Az innovációs szakadék belső piaci kérdés.

TOP20

51%

TÖBBI

49%

TOP

70.

TÖBBI

<200.

Az **MFOI** szerepe a közvetlen uniós forrásszerzésben

AZ MFOI A KÖZVETLEN UNIÓS ÖKOSZISZTÉMA SZINTE ÖSSZES SZEREPLŐJÉVEL KAPCSOLATBAN VAN ÉS EGYÜTTMŰKÖDIK

AZ **ORSZÁG** SIKERESSÉGÉHEZ A CÉLUNK EGY OLYAN MECHANIZMUS KIALAKÍTÁSA, AMELYNEK KERETÉBEN MEGFELELŐ MENNYISÉGBEN ÉS MINŐSÉGBEN ALAKÍTUNK KI PÁLYÁZATOKAT

KÖZVETLENÜL VAGY KÖZVETVE, MINDEN SZAKASZBAN TUDUNK SEGÍTENI

ISMERJÜK AZ
EU ALAPOKAT

BESZÉLÜNK ÉS
DOLGOZUNK ANGOLUL

ISMERJÜK ÉS HASZNÁLJUK
A KAPCSOLÓDÓ
RENDSZEREKET

NEMZETKÖZI KAPCSOLATI
HÁLÓVAL RENDELKEZÜNK

**NATIONAL CONTACT
POINT SZEREP A
DIGITAL EUROPE
PROGRAMBAN !**

SPECIALISTÁI VAGYUNK
PÁLYÁZATI
SZAKTERÜLETEKNEK

JÓ KAPCSOLATUNK VAN
A KÖZIGAZGATÁS
RELEVÁNS SZEREPLŐIVEL

European Commission

EGYENESEN AZ EU BIZOTTSÁGTÓL
TUDUNK RELEVÁNS
INFORMÁCIÓT SZEREZNI

AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ FELADATOK 2024-BEN

01

A KÖZVETLEN UNIÓS PROGRAMOK ISMERTTÉ ÉS ÉRTHETŐVÉ TÉTELE, A HAZAI ÉRDEKEKNEK VALÓ TARTALOMMAL VALÓ FELTÖLTÉSE

02

ÖKOSZISZTÉMÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK A KIEGYENLÍTETT PIACI MŰKÖDÉS ELŐSEGÍTÉSE ÉRDEKÉBEN

03

MAGYARORSZÁG EURÓPAI UNIÓS ELNÖKSÉGE ÁLTAL KÍNÁLT LEHETŐSÉGEK

04

SZÖVETSÉGESEK A KÖZÉP-KELET EURÓPAI RÉGIÓBÓL A KÖZÖS ÉRDEKVÉDELMI FELLÉPÉS CÉLJÁBÓL

05

AZ ÖNERŐ TÁMOGATÁSOK RENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE, EGYÉB ÖSZTÖNZŐK KIALAKÍTÁSA

06

NEMZETKÖZI PARTNERKERESÉSI MECHANIZMUS KIALAKÍTÁSA ÉS ALKALMAZÁSA A KONZORCIÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ELŐSEGÍTÉSÉÉRT

07

MAGYAR ÉRTÉKELŐK SZÁMÁNAK NÖVELÉSE, TAPASZTALATAIK KAMATOZTATÁSA A HAZAI VÁLLALATOK JAVÁRA

08

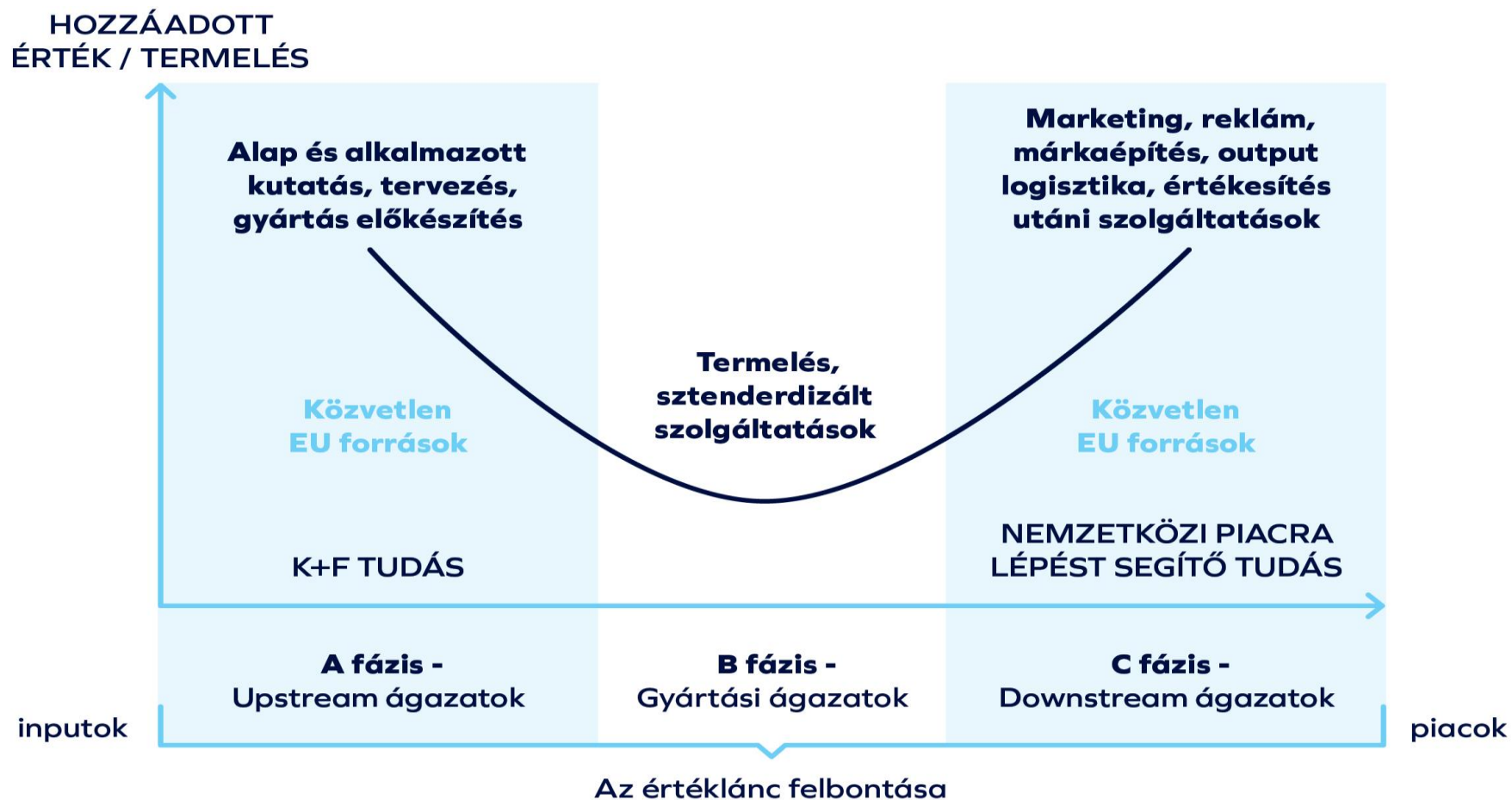
TOVÁBB NÖVELNI AZ MFOI HELYI ÉS NEMZETKÖZI JELENLÉTÉT

Miért érdemes pályázni a
közvetlen forrásokra?

MIÉRT ÉRDEMES AZ OPERATÍV PROGRAMOK MELLETT A KÖZVETLEN FORRÁSOKRA IS PÁLYÁZNI? A KÖZEPES JÖVEDELMI CSAPDA (SZALAVETZ, 2020):

A fenntarthatóság feltétele a vállalatok tudástőkéje.

Az ellátási lánc alakításához és az előrelépéshez nem csak statikus, hanem dinamikus pozíciók is szükségesek.

KÖZVETLEN PÁLYÁZÁS UTAT NYIT A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA A DINAMIKUS FEJLŐDÉS FELÉ

A közvetlen pályázás több, mint pénzszerzés, utat nyit az európai versenyképesség felé.

PIACKUTATÁS ELTERJESZTHETŐSÉG

Az innováció lényege a hasznosulás.

NEMZETKÖZI HÁLÓZATÉPÍTÉS

- A konzorciális kapcsolatok stabil üzleti kapcsolatot jelentenek.
- Naprakész tudás az iparági fejlesztésekről
- Ismerni és ismerve lenni.

KAPACITÁSÉPÍTÉS PROJEKTMENEDZSMENT

- Az operatív programok tudatos felhasználása
- Technológiai kapacitásfejlesztés

EURÓPAI UNIÓS SZAKPOLITIKAI ISMERET

- Üzleti tervezés, tudásszerzés és beavatkozás.
- "Aki nem ül az asztalnál, az az étlapon van..."

A közvetlen uniós finanszírozású programok főbb ismérvei

Nemzetközi konzorcium igénye

Kapcsolódás uniós célokhoz, nemzetközi relevancia megléte

Transznacionális kooperáció és projekteredmények létrehozása

Nemzetközi tudásmegosztás és tapasztalatcsere elősegítése

Kisebb hangsúly az infrastruktúra fejlesztésén (pilot testing)

Fontos a nemzetközi léptékű hozzáadott érték biztosítása (innováció) és a multiplikáció + exploitation

A legtöbb pályázattípusnál elvárás az önerő (konstrukciónként eltérő mértékben)

A „hazai” forrásokhoz képest több esetben egyszerűbb adminisztráció

Angol nyelvű ügyintézés

Kompetencia hiányában célszerű külső menedzsment és tanácsadás igénybevétele

A LEGFONTOSABB ALAPOK ÁTTEKINTÉSE

AZ EU FŐ CÉLJAI, STRATÉGIÁI AZ ALÁBBI PRIORITÁSOKBÓL VEZETHETŐK LE

01

EURÓPAI ZÖLD MEGÁLLAPODÁS

- Európa célja, hogy az **első klímasemleges kontinens** legyen azáltal, hogy modern, erőforrás-hatékony gazdasággá válik.

02

AZ EU ILLESZKEDÉSE A DIGITÁLIS KORBA

- Az EU **digitális stratégiája** a **technológiák** új generációjával látja majd el az embereket.

03

GAZDASÁG, AMELY AZ EMBEREKÉRT DOLGOZIK

- Az EU-nak vonzóbb befektetési környezetet és olyan **növekedést** kell teremtenie, amely **minőségi munkahelyeket** teremtsen, különösen a **fiatalok** és a **kisvállalkozások** számára.

04

ERŐSEBB EURÓPA A VILÁGBAN

- Az EU célja, hogy a **multilateralizmus** és a szabályokon alapuló **globális rend** előmozdításával erősítse hangját a világban.

05

AZ EURÓPAI ÉLETMÓD NÉPSZERŰSÍTÉSE

- Európának meg kell védenie a **jogállamiságot**, ha ki akar állni az **igazságosság** és az EU **alapvető értékei** mellett.

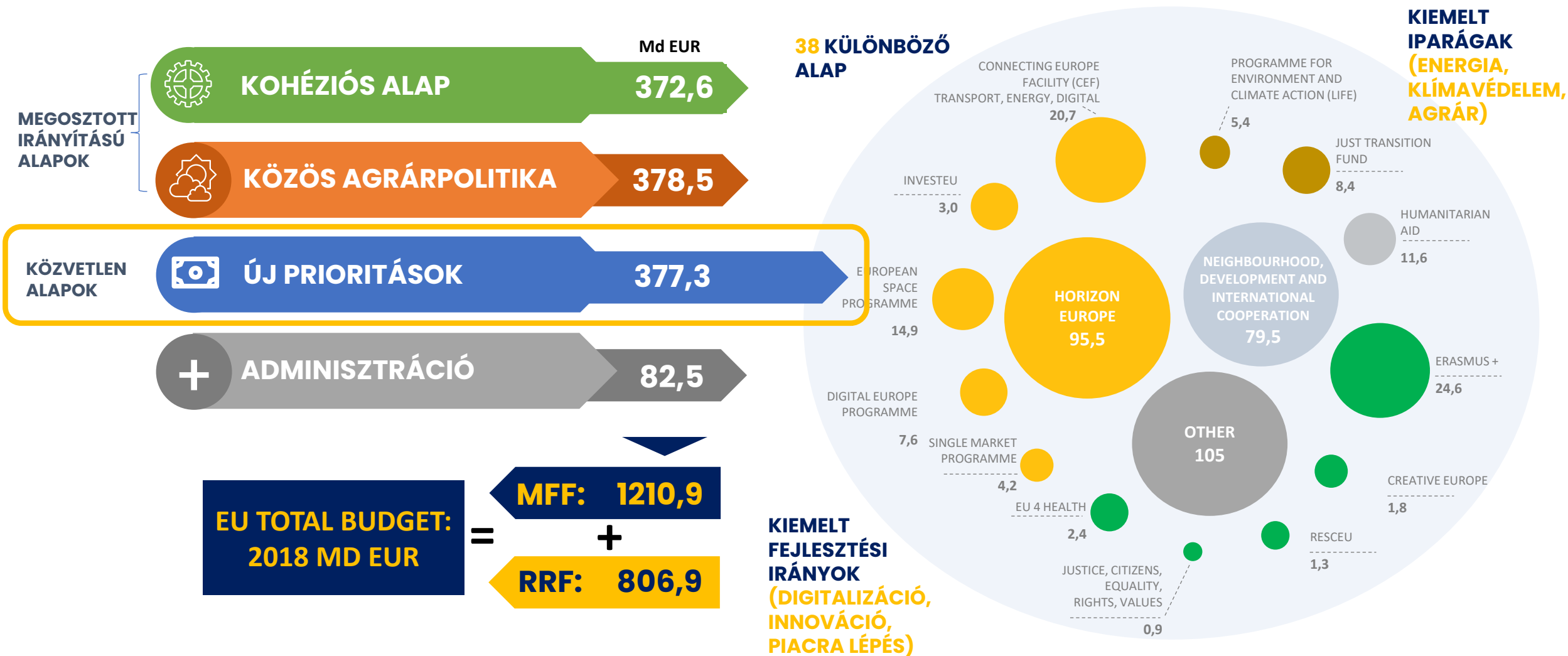
06

ÚJ LENDÜLET AZ EURÓPAI DEMOKRÁCIÁÉRT

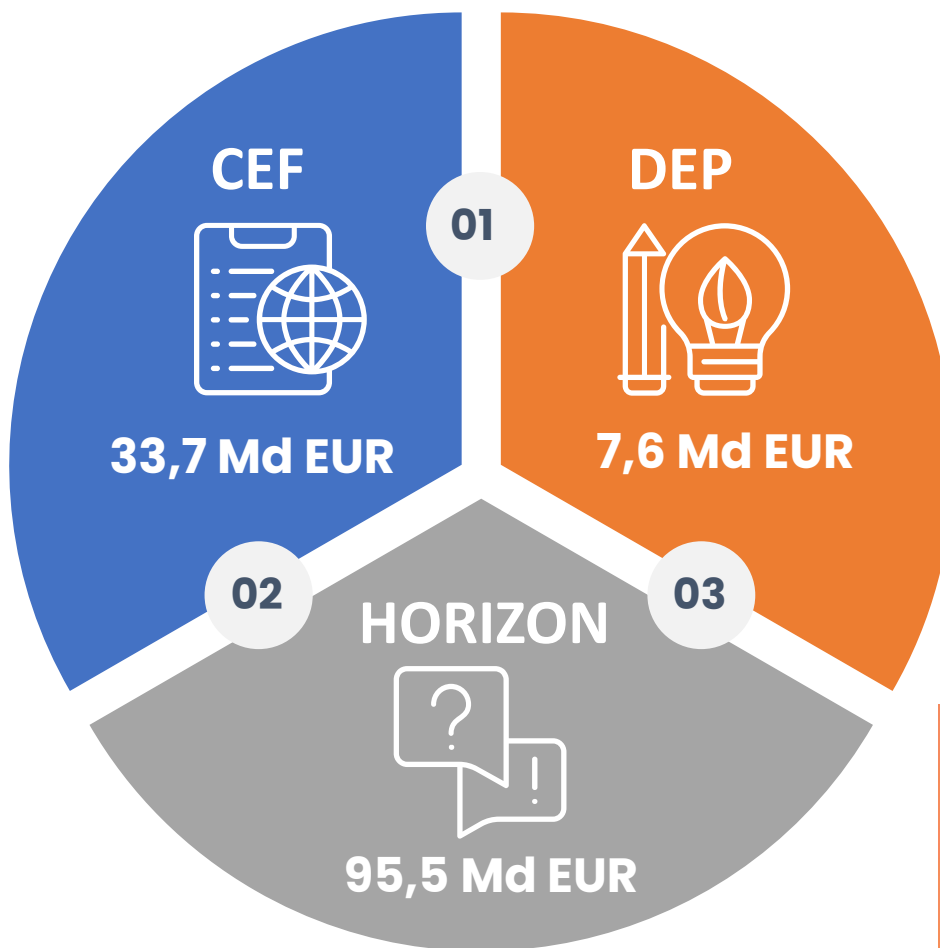

- **Nagyobb beleszólási lehetőség** az európaiaknak; a **demokrácia védelme** a külső beavatkozás, dezinformáció és az online gyűlöletüzenetek ellen

AZ EU KÖLTSÉGVETÉSÉN BELÜL A KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK ARÁNYA FOLYAMATOSAN NŐ A 2021-2027-ES CIKLUSBAN EZ MÁR 377 MD EUR.

A 24 ALAP KÖZÜL AZ MFOI SZÁMÁRA TALÁN AZ ALÁBBIK VANNAK LEGINKÁBB FÓKUSZBAN

HORIZON EUROPE – 2023-2024 SÚLYPONTOK

CLUSTER 1 – HEALTH

- 2023-ban **1000**, 2024-ben **500 M** EUR
- **550 M** rák és egyéb, nem fertőző betegség kutatás, felkészülés
- Fókuszok: (megelőzés, környezeti tényezők vizsgálata, EÜ rendszer átalakítása, EÜ ágazat versenyképessége)
- Digitális EÜ eszközök fejlesztése
- EU rákellenes misszió: **116 M** EUR. Cél: 3 millió élet megmentése 2030-ig

CLUSTER 2 – CULTURE, CREATIVITY AND INCLUSIVE SOCIETY

- Forrás: **291 M EUR** (2023) **260 M EUR** (2024)
- Célok: a **demokrácia** és a **kormányzás**, a kulturális örökség és a kreatív iparágak, valamint a társadalmi és gazdasági átalakulások kutatása

CLUSTER 3 – CIVIL SECURITY FOR SOCIETY

- 2023-ban **171**, 2024-ben **161 M EUR** budget
- Bűnözés és a **terrorizmus** elleni küzdelem **(69)**
- Külső **határ-menedzsment** **(48)**
- Infrastruktúra védelem: **(26)**
- Kiberbiztonság: **(101,6)**,
- Katasztrófákkal szembeni **ellenálló-képesség** **(51,5)**
- Biztonsági **innovációk** **elterjedésének** növelése **(20,5)**

CLUSTER 4 – DIGITAL, INDUSTRY AND SPACE

- **Stratégiai autonómia, és zöldítés**
- **1,67 Md** (2023), **1,12 Md** (2024)
- Digitális és fenntartható gyártás **(635)**
- Autonómia a **kulcs-értékláncokban** **(560)**
- Zöld üzlethez szükséges **technológiák** **(461,5)**
- + **Data and computing**; space-based technologies

CLUSTER 5 – CLIMATE, ENERGY AND MOBILITY

- Teljes budget: **1,655 Md** EUR (2023) és **1,112 Md** (2024)
- Domináns az energia: **energia-ellátási** projektekre **>1Md EUR**
- Energia-hatékonyság: **(208)**
- Tiszta és versenyképes közlekedés: **(420)**
- Smart és rugalmas **mobilitás** **(231,5)**

CLUSTER 6 – FOOD, BIOECONOMY, NATURAL RESOURCES, AGRICULTURE AND ENVIRONMENT

- Teljes budget: **1,056 Md** EUR (2023) és **903,9 M** (2024)
- Központi elem a **fenntarthatóság**
- Kutatások – **biodiverzitás és ökoszisztéma szolgáltatások** **(326)**
- Élelmiszer-rendszerek **(453)**
- Körforgásos- és **biogazdaság** **(326)**
- +**környezet-szennyezés**, kibocsátás csökkentése, városi/vidéki/part menti közösségek támogatása

EURÓPAI VÁROSFEJLESZTÉSI KEZDEMÉNYEZÉS, INNOVÁCIÓ – EUI IA

01

INNOVATÍV

- Új, kreatív, kísérlet
- Az EU-ban még nem létező megoldás, fejlesztés
- Olyan projektek, melyek túl kockázatosak ahhoz, hogy tisztán piaci alapon lehessen finanszírozni
- **Zöld és digitális** megoldások

02

JÓ MINŐSÉGŰ

- **Logikus, reális** célkitűzések, tevékenységek és leszállítandók
- **Hatékony** költségvetés, jó ár-érték arány

03

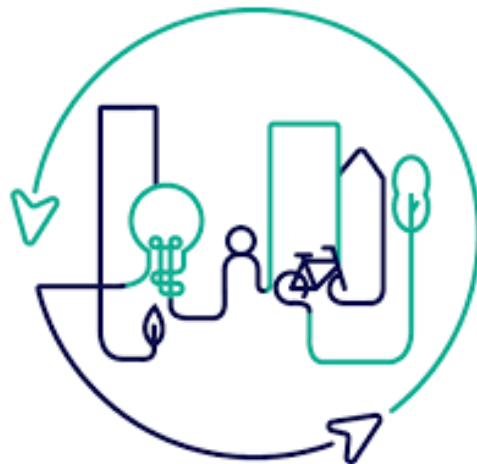
RÉSZVÉTELEN ALAPULÓ

- **Lakosság** bevonása
- Együttműködés **intézményekkel**, magán és civil szereplőkkel
- Kutatás, közös projekttervezés, végrehajtás

04

MÉRHETŐ

- **Konkrét, számszerűsített** várható eredmények (**KPI**)

05

ÁTÜLTETHETŐ

- Leszállítandók **uniós relevanciája**
- A tesztelt innovatív megoldások átültethetők és reprodukálhatók Uniós-szerte **3 transzfer-partner**

06

TÉMAKÖRÖK

- **Zöld városok**, a „Fenntartható turizmus” és a „Tehetségpotenciál kiaknázása a zsugorodó városokban”
- Később: digitális átállás, demográfia, energetikai átállás, foglalkoztatás és helyi gazdaság, integráció, városi mobilitás, levegőminőség, körforgásos gazdaság

07

TÁMOGATÁS, BUDGET

- **5** pályázati felhívás 2024-ig
- Az EUI teljes ERFA-költségvetése **450 millió EUR** (max **5 m EUR/projekt**)
- Támogatási intenzitás **80%**

08

PÁLYÁZÓK

- Min. **50e fős** lakosú város vagy konzorcium
- Urbanizáció: max **DEGURBA 1-2.**
- Végrehajtáshoz szükséges szervezetek (intézmények, felsőoktatási intézmények, ágazati ügynökségek, nem kormányzati szervezetek, magánszektor stb.)

LIFE PROGRAM

A program célja a környezetvédelem és az éghajlatváltozás elleni küzdelem támogatása. Éppen ezért a hazai önkormányzatok számára fontos eszköz lehet a fenntartható városfejlesztés és a környezetvédelem szempontjait érvényesítő projektek megvalósításában.

FŐ SZÁMOK

FELTÉTELEK, LEHETŐSÉGEK

- TÖBB ESETBEN HAZAI PARTNERSÉG IS ELEGENDŐ
- TÁMOGATÁSI INTENZITÁS: 60%-95%
- TÁMOGATÁSI ÖSSZEG: 1-5 M EUR

KIEMELT ELEMEEK

- REPLIKÁCIÓ – megismételhető legyen máshol is
- STANDARDOK kialakítása
- HATÓSÁGI RÉSZVÉTEL fontossága
- JÓ GYAKORLATOK TESZTELÉSE

A LIFE PROGRAM 4 KIEMELT ALPROGRAM MENTÉN ÉPÜL FEL

TERMÉSZET ÉS BIODIVERZITÁS (NAT)

- Európa természetének védelme és helyreállítása,
- a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása.

ÉGHAJLATVÁLTOZÁS – HATÁSOK CSÖKKENTÉSE ÉS ALKALMAZKODÁS (CCAM)

- Gazdálkodás, földhasználat, megújuló energiák, energiahatékonyság

- fenntartható finanszírozási tevékenységek, figyelemfelkeltés, képzés és kapacitásépítés, tudásfejlesztés
- városi alkalmazkodás területhasználat, infrastruktúra ellenálló képessége, fenntartható vízgazdálkodás

TISZTA ENERGIA ÁTMENET (CET)

- energiahatékony, megújuló energia alapú, klímasemleges és ellenálló gazdaságra való átállás
- nemzeti, regionális és helyi politikai keret kiépítése; a technológia elterjedésének felgyorsítása, digitalizáció

- Szakmai készségek fejlesztése, új szolgáltatások, beruházások

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG ÉS ÉLETMINŐSÉG (CEQL)

- fenntartható, körforgásos, mérgező anyagoktól mentes, energiahatékony és éghajlatváltozással szemben ellenálló gazdaságra való átállás
- a körforgásos gazdaság területén a hulladék-, víz-, levegő-, zaj-, talaj- és vegyianyag-kezelésből származó erőforrások visszanyerése, valamint a környezetvédelmi irányítás.

- A környezet védelme, helyreállítása és minőségének javítása

INTERREG: EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK, MELYEKET TÖBB ORSZÁG KÖZÖSEN VALÓSÍT MEG (SHARED MANAGEMENT)

1. KÉTOLDALÚ (határon átnyúló)

Határmenti megyék
partnerei
pályázhatnak a
program-
prioritásokhoz
illeszkedő
projektekkel

2. ORSZÁGCSOPORTON BELÜLI (transznacionális)

- Interreg
Közép-
Európa

- Interreg
Duna
Program

3. EU EGÉSZÉT LEFEDŐ (interregionális)

- Interreg Europe
- ESPON
- URBACT, INTERACT

TÁRSFINANSZÍROZÁS

- Mindhárom szint esetében **Nemzeti Társfinanszírozás** a hazai kedvezményezetteknek
- Külön pályázás nélkül, uniós támogatási szerződés alapján
- A projektrész teljes költségvetésének
 - **Max 20%-a** (központi költségvetési intézmény esetén)
 - **Max 15%-a** (nem központi költségvetési szerv esetén)
- A támogatás **ERFA részének megőlégezése** is igényelhető

A CERV PROGRAM (POLGÁROK, EGYENLŐSÉG, JOGOK ÉS ÉRTÉKEK)

A CERV ÁLTAL VÉDETT ALAPÉRTÉKEK

TÁMOGATOTTAK KÖRE

- A **civil társadalmi szervezetek**
- **Állami és közsféra szereplők** pl. **minisztériumok, önkormányzatok**
- **Profitorientált és nemzetközi szervezetek:** **korlátozott** hozzáférés (a pályázati felhívástól függően)

TÁMOGATOTT TEVÉKENYSÉGEK

- **Képzési tevékenységek**, kapacitásépítés, kölcsönös tanulás, műhelytalálkozók, szakértői találkozók, konferenciák
- **Figyelemfelkeltő és terjesztési tevékenységek**, **médiakampányok**
- **Elemző tevékenységek**, például tanulmányok, kutatások, felmérések és értékelések
- Az európai **hálózatok**, a **civil társadalom** támogatása

641,34 M EUR (2021–2027)

ÉVENTE ISMÉTLŐDŐ PÁLYÁZATOK VÁROSOKNAK

TESTVÉRVÁROSOK (TOWN TWINNING)

- A projektek célja a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása azáltal, hogy összehozzák a különböző nemzetiségű és különböző nyelvű embereket, és lehetőséget biztosítanak számukra a közös tevékenységekben való részvételre.
- „Európához tartozás”
- Workshopok, szemináriumok, webináriumok, képzések, jó gyakorlatok megosztása
- Cél: kölcsönös tapasztalatcsere, szakmai ismeretek szerzése, nemzetközi kapcsolatok erősítése
- Max. 12 hónap időtartam
- Támogatási keret: 5.000.000 EUR (kb. 8.000–50.000 EUR pályázonként)
- Tavaszi határidő: 2025. szeptember 17.

NETWORK OF TOWNS

- A polgárok és az érdekképviselői szervezetek részvételének előmozdítása az Unió demokratikus és polgári életében és az uniós fellépéssel kapcsolatos nézeteik ismertetése, azok nyilvános cseréje.
- Workshopok, szemináriumok, kutatás, webináriumok, képzések, jó gyakorlatok megosztása
- A környezeti fenntarthatóság kiemelt témakör ebben a modulban
- Cél: kölcsönös tapasztalatcsere, akciótervezés, szakmai kapcsolatok formalizálása, tudáshálózat működtetése
- Max. 24 hónap időtartam
- Támogatási keret: 10.000.000 EUR (kb. 150–200 ezer EUR pályázonként)
- Beadási határidő: 2025. március 27.

KÉT AKTUALITÁS

EUCF – European City Facility

- Feladata az európai klímacélok teljesülésének elősegítése (2050 – karbonsemleges EU)
- Önkormányzatok és különböző önkormányzati csoportosulások pályázhatnak energetikai beruházások előkészítésére
- Elnyerhető támogatás 60.000 EUR, 29 nyertes lesz Közép- és Kelet-Európában (12 ország)
- Pályázati időszak: 2024.10.15–2024.12.18.
- Ez a 7. kör, és ebben a költségvetési időszakban már valószínűleg az utolsó
- Aki már nyert, az nem pályázhat
- A pályázónak rendelkeznie kell SECAP-pal vagy valamilyen, számszerűsített klímacélokot tartalmazó dokumentummal, amelyhez a beruházás hozzájárul
- A projekt része a tervezett beruházás pénzügyi koncepciójának kidolgozása
- AZ EUCF egyfajta mentorként technikai segítséget nyújt a beruházáshoz szükséges forrás előteremtéshez is

Interreg Central Europe

- A cél az Unió belső perifériáinak segítése
- A keret 14 M EUR, 0,4–08 M EUR projekteket várnak
- Kisléptékű projekteket támogatnak, az intenzitás 80%
- Projekthossz: 12–18 hónap
- Partnerek száma: 3–6
- Ez a 3. kör, és ebben a költségvetési időszakban már valószínűleg az utolsó
- Pályázati időszak: 2024.10.15–2024.12.10.
- SO 1.2 A különféle készségek és tudás fejlesztése az okos specializáció, az ipari átalakulás és a vállalkozói készség fejlesztése érdekében
- SO 2.5 A városi közlekedés zöldítése
- SO 3.1 A vidéki és periférikus régiók közlekedési kapcsolatainak fejlesztése
- SO 4.1 A kormányzás megerősítése az integráltabb területfejlesztésért

HASZNOS OLDALAK, HIVATKOZÁSOK

01

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG OLDALA

https://commission.europa.eu/index_en

https://commission.europa.eu/index_hu

02

EU FUNDING AND TENDERS

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

03

EU KÖZVETLEN ALAPOK ÁTTEKINTŐ PORTÁL

<https://eufundingoverview.be/overview>

04

AZ EU ESEMÉNYEINEK GYŰJTŐOLDALAI

https://commission.europa.eu/events_en

<https://euagenda.eu/events>

05

EU INNOVÁCIÓS TANÁCS (EIC) ÉS KKV-K

https://eisma.ec.europa.eu/index_en

06

DIGITAL SKILLS AND JOBS PLATFORM

<https://digital-skills-jobs.europa.eu/en>

07

Támogatott CINEA projektek adatbázisa

https://cinea.ec.europa.eu/our-projects_en

08

Online kézikönyv

<https://webgate.ec.europa.eu/funding-tenders-opportunities/display/OM/Online+Manual>

Köszönöm a
figyelmet!

Kövesse a **Magyar Fejlesztésösztönző Iroda** közvetlen
kezelésű EU finanszírozási lehetőségekkel kapcsolatos
híreit közösségi média felületein és keresse kollégáinkat
az alábbi elérhetőségeken:

[@MFOI Magyar Fejlesztésösztönző Iroda](#)

[@Magyar Fejlesztésösztönző Iroda \(MFOI Advisory\)](#)

(korábban Twitter): [@MFOI Advisory](#)

www.mfoi.org

info@mfoi.org, laszlo.czmarko@mfoi.org

70/3929-108

A KEHOP Pluszban várható felhívások zöld- (kék) infrastruktúra (ZI) témában természet-alapú megoldások (TAM) használatával

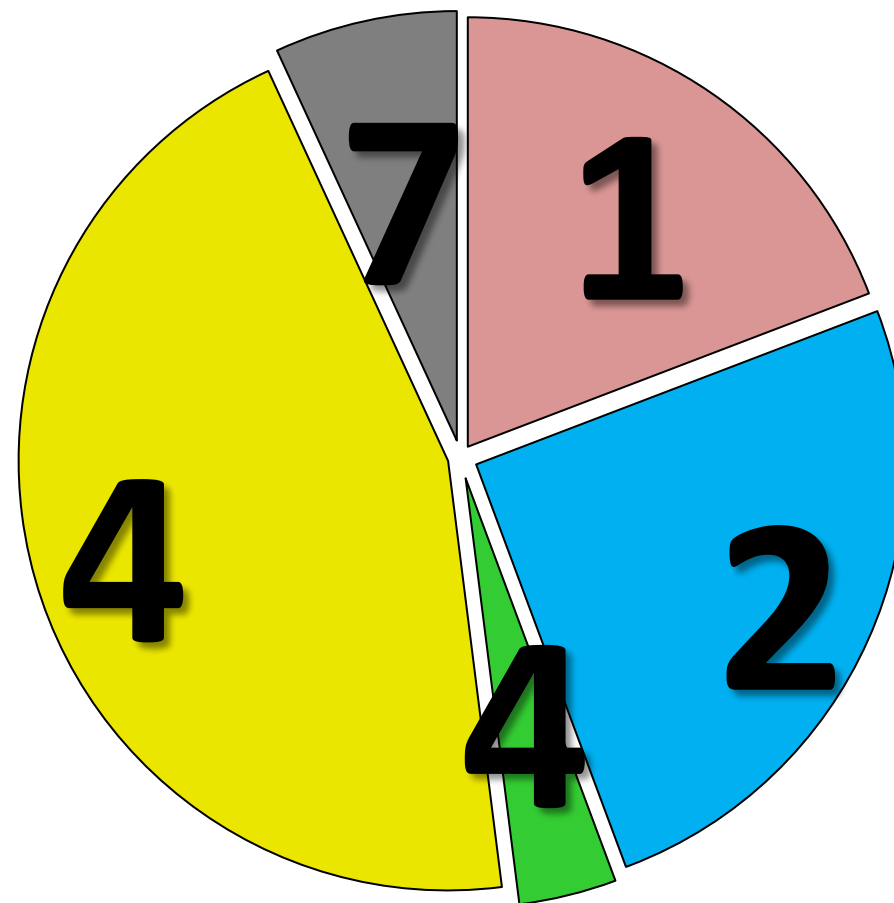
Iványiné Batta Beáta
Klímaadaptációs Osztály
osztályvezető

Közlekedési, Környezeti és
Energiahatékonysági Fejlesztési
Programok Végrehajtásáért Felelős
Főigazgatóság

Budapest, 2024.11.05.

A KEHOP Plusz prioritásai (1 612 Mrd Ft)

- 1. prioritás (BM) – 307 Mrd Ft
Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat
csökkentés
- 2. prioritás (EM) – 412 Mrd Ft
Körforgásos gazdasági rendszerek és
fenntarthatóság
- 3. prioritás (AM) – 59 Mrd Ft
Környezet- és természetvédelem
- 4. prioritás (EM) – 724 Mrd Ft
Megújuló energiagazdaság
- 5. prioritás (EM) – 110 Mrd Ft Igazságos
Átmenet Alap (IÁA/JTF)

Prioritás	SO	Intézkedéstípus	Alintézkedés
KEHOP Plusz-2	SO2.5	2.1. Fenntartható vízi közmű rendszerek	2.1.1. Szennyvíz+
			2.1.2. Ivóvízminőség
			2.1.3. Víztakarékoság és az éghajlatváltozás kihívásai
	SO2.7	2.2. Zöld-kék infrastruktúra	
	SO2.6	2.3. A körforgásos gazdaságra való átállás	2.3.1. Körforgásos hulladékgazdálkodás
			2.3.2. Körforgásos gazdaság fejlesztése

- **Víziközmű** (szennyvíz+, ivóvíz, éghajlatváltozás és víztakarékoság)
 - „Klasszikus” víziközmű beruházások
 - komplex projektek zöld megoldásokkal, hatékonyság növelés
- **Zöld- (kék) infrastruktúra** (települési beruházások)
 - Csapadékvíz gazdálkodás javítása
 - Éghajlatváltozás által súlyosbodó problémák (hősziget, UV, stb)
 - Levegőminőség, biodiverzitás
- **Hulladékgazdálkodás** (új EU-s joganyag - SUP, 4 új frakció, szigorúbb határértékek), 2021-től nem elszámolható: lerakó, égető, mechanikai biológiai előkezelő kapacitásbővítés
- **Körforgásos gazdaság** (vállalkozások átállítása: pl. ipari szimbiózis, megosztásos gazdaság, később célzott ágazati, ágazatközi programok, lásd még: GINOP Plusz)

242 Mrd Ft

73 Mrd Ft

77 Mrd Ft

20 Mrd Ft

Települési ZI → TAM

ZI: Zöld- (kék) infrastruktúrának nevezzük a természetes és természetközeli állapotú területeket, valamint **egyéb ökológiai funkciót betöltő, növényzettel fedett területeket**, illetve **vizek és vízparti ökoszisztémák** hálózatát.

A zöldinfrastruktúra-területek **multifunkcionális erőforrások**, amelyek sokoldalú **ökoszisztéma-szolgáltatások** biztosítására képesek.

Az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartása, fejlesztése a zöldinfrastruktúra - fenntarthatóság alapelvei szerint történő - stratégiai tervezésével, fejlesztésével és kezelésével biztosítható.

**Zöldinfrastruktúra
nagy városi és kis települési környezetben
egyaránt jelen kell legyen!**

Társadalmi egyeztetésen van 2024. szeptember 30-ig „**a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről**” szóló kormányrendelet

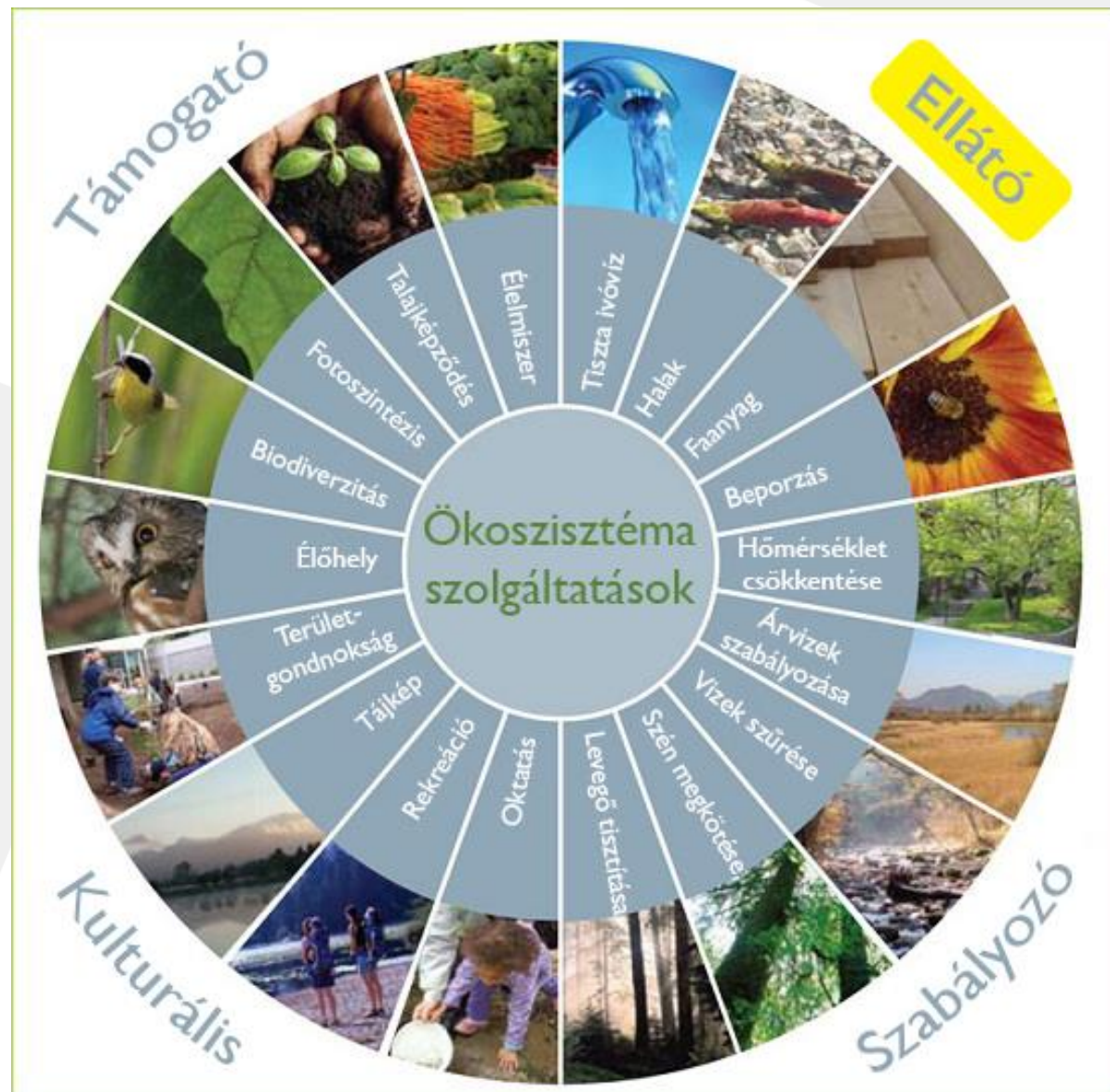
[Magyarország Kormánya - A települési zöldinfrastruktúráról szóló Korm. rendelet \(kormany.hu\)](https://www.kormany.hu/hu/magyarorszag-kormanya/a-telepulesi-zoldinfrastrukturalol-szolo-korm-rendelet)

TAM vagy (Nature based solution (NbS)): A természet alapú megoldások olyan intézkedések, amelyek segítségével a **ZI elemek védelme, fenntartható kezelése, helyreállítása** illetve **új ZI elemek létrehozása valósul meg**, ezáltal fenntartva vagy javítva a területek **ökoszisztéma-szolgáltatásait** a különböző társadalmi, környezeti és gazdasági kihívások kezelése érdekében.

ZI ökoszisztéma-szolgáltatások

Településen

Vízvisszatartás
CO2 megkötés
O2 kibocsátás
Levegő tisztítás
Levegő párásítás
Hőmérséklet csökkentés
UV védelem
Munkavégző képesség javítása
Egészségesebb életkörülmények
Zajcsökkentő hatás
Vizek szűrése
Talajerózió csökkentése
Élőhely biztosítás
Beporzás segítése
Rekreációs lehetőség
Esztétikai élmény
Turisztikai előnyök
...stb

Mi várható a KEHOP Plusz 2.2.1 felhívásban?

Természetalapú megoldásokkal (TAM – NBS) zöld-(kék) infrastruktúrát (ZI) létrehozó vagy helyreállító beruházások már fennálló problémák kezelésére

a) két fő cél:

- i. klímaváltozás által súlyosbított, **a településnek kárt okozó problémát kezeljen**, ami a település életét „megkeseríti”, tehát legyen funkciója a beruházásnak **ÉS**
- ii. **természet-alapú megoldással megoldható/enyhíthető legyen**, tehát támogassa az ökológiát

b) projektek felépítése:

- i. források **legalább 80%-a a probléma megoldására** fordítódjon
- ii. **legfeljebb 20% támogató szürke** elemekre
 - közműkiváltások (pl. vendéglátóegység „csatlakozási” pontja); terelő művek, amennyiben feltétlen szükséges
- iii. választható zöld elemek **35%**
- iv. kötelező szemléletformálás **5-10%**
- v. helyi közösség bevonása, különösen a ZI fenntartásába
- vi. **nem kell önerő**

Mi várható a KEHOP Plusz 2.2.1 felhívásban?

c) ki pályázhat:

szinte mindenki – **önkormányzat** vagy **önkormányzati társulások** + sok mindenki, aki
a **probléma megoldásához feltétlen szükséges** jöhet konzorciumban (érintett terület tulajdonosa, kezelője, majdani fenntartója, ...stb)

d) beruházással érintett terület: **Elsősorban közterület, de....**

célterület: A település(ek) azon jól lehatárolható része, ahol a projekt által kezelni kívánt probléma felmerül, a fejlesztési igény megjelenik.

hatásterület: Az a terület, melynek lakosaira a projekt keretében megvalósítani tervezett fejlesztés igazolhatóan pozitív hatást gyakorol. A projekt keretében megvalósított zöld infrastruktúra hatásterületének a körülötte levő, a peremétől számított 2 km szélességű sávot tekintjük.

beavatkozási terület: Azon területek (helyrajzi számok) összessége, melyeken a projekt keretében valamilyen konkrét tevékenység megvalósítása tervezett a célterület problémáinak megoldása, fejlesztési igényeinek kezelése érdekében.
(Egy terület lehet egyben cél- és beavatkozási terület is.)

A célterületnek és a hatásterületnek a település közigazgatási határán belül kell lennie részben vagy egészben, azonban a beavatkozási terület, amennyiben a probléma gyökere külterületen igényel változtatást, akkor részben vagy egészben kívül eshet a közigazgatási határon.

Önkormányzati lehetőségek – önálló pályázóként **ZI**

e) Támogatható tevékenységek: **Önfenntartó, hálózatos rendszerek a leghatékosabb beruházások.**

- **egyenetlen csapadékeloszlásból adódó szélsőségek enyhítése**
 - ✓ villámárvizek, heves esőzések okozta elöntések kezelése, melyek **víziközmű rendszerekre gyakorolt hatása pozitív, tehermentesítése bizonyítható**
 - lefolyáslassítás, vízvisszatartás, víztározás
 - ✓ csapadékvizek egyéb helyben tartása:
 - beszivárgó zöld- vagy burkolt felületek kialakítása,
 - csapadék eseményt követően az épített környezetből érkező vizek hasznosítása pl. esőkertek, zöldfalak, zöldtetők, parkok vízigényének biztosításával, ...stb,
- szennyezett levegő minőségének javítása,
- hősziget hatás csökkentése,
- légáramlás javítás,
- UV sugárzás elleni védelem,
- párologtató zöldfelületek kialakítása,
- szél- és viharvédelem,
- erózió elleni védelem,
- talajvédelem stb.

Önállóan támogatható elemek

- Vízvisszatartás, vízmegtartó-kapacitás növelése, kapcsolódó területhasználat-váltás,
- Vízfolyások revitalizációja, lefolyáscsökkentés, lefolyásslassítás, vízkormányzás,
- Esővízgyűjtés, esővíz-visszatartás, csapadékvíz-gazdálkodás és forrásvíz-gazdálkodás megújítása,
- Fenntartható csapadékkezelő rendszerek.

Önállóan nem támogatható, kötelező elemek

- Települési szintű ZKI hálózat kialakítását, fejlesztését és fenntartását célzó stratégiai dokumentum kidolgozása (20 ezer fős vagy annál nagyobb állandó lakosságszámú települések esetében),
- Kötelező szemléletformálás,
- ZKI fejlesztésekért, üzemeltetésért felelős munkatárs képzése.

Önállóan nem támogatható, választható elemek

- Települési zöldfelületek növelése, revitalizációja, zöld zónák létrehozása,
- Élőhely-rehabilitáció,
- Biodiverzitás növelése,
- Erdősítés, fásítás,
- Lineáris elemek, ökológiai folyosók (zöldfolyosók, humán folyosók) fejlesztése,
- Települési vízfelületek bővítése,
- Talajminőség javítása, kül- és belterületi erózió elleni védelem,
- Levegő-, por-, zajszennyezettség csökkentése, légáramlás, átszellőzés javítása,
- A település belterületén jelentkező klímaszélsőségek (pl. hősziget) hatásainak mérséklését, vagy egyéb, az urbanizáció negatív hatásainak enyhítését célzó intézkedések, beavatkozások,
- Lakossági relaxációs, szabadidős funkciók kialakítása a közösségi zöldterületeken,
- Digitális zöldvagyon- /zöld infrastruktúra kataszter létrehozása (ZKI elemek és azok rendszerei, fakataszter),
- A település jogszabályi kereteinek (pl. HÉSZ, szabályozási terv, településrendezési terv) felülvizsgálata, módosítása,
- A fejlesztés eredményeinek, hatásainak monitorozásához szükséges eszközök beszerzése, telepítése.

Tervezett fejlesztés/projekt előkészítettsége

A pályázati felhívás különböző előkészítettségű fejlesztések támogatására nyújt lehetőséget.

A támogatási kérelemhez **minimálisan az alábbi szakmai dokumentumok csatolása szükséges** a projekt-kiválasztási szempontoknak való megfeleléség értékeléséhez:

- **Projekt Megalapozó Tanulmány (PMT) és mellékletei a PMT útmutató által előírt tartalommal az alábbiak szerint (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban):**
- **Koncepcióterv:** koncepcióleírás, átnézeti helyszínrajz a meglévő és a tervezett állapotról (a fejlesztési terület és azon belül a tervezett beruházások helyszínei, a fő tevékenységek megjelölésével),
- **Előzetes tervezői költségbecslés** (a projekt előkészítettségének szintjén),
- **Elvi engedélyes tervek, elvi engedélyek**, amennyiben rendelkezésre állnak,
- **Kimutatás a beruházással érintett ingatlanokról**, illetve azok tulajdonviszonyairól, valamint a terület igénybevétele tervezett módjáról (ingatlanvásárlás, kisajátítás, szolgalmi jog alapítás, stb.) az előkészítettség függvényében részletezve. Amennyiben az előkészítettségi szint nem teszi lehetővé fenti részletes kimutatás benyújtását, erről nyilatkozat csatolása

Mi várható a KEHOP Plusz 2.2.1 felhívásban?

Mit tegyen, aki pályázna? – első lépések

Tájékozódás, információszerzés

- i. Olvassa el a komplex esetszimuláció prezentációját (első lépés/"belépési feltétel"):
https://mailchi.mp/fc794dcd9403/beszmol-a-termszet-alap-megoldasok-magyarorszagi-hlzata-nyit-rendezvnyrl-15049474?fbclid=IwAR3UksaLJi5_cSPkUqF0TmAl BhoM3OvYO5-kw6wBySIUBmtc_9klM4E7J6l
- ii. **ZI Útmutató** részletes áttanulmányozása
<https://www.palyazat.gov.hu/palyazatok/palyazati-dokumentaciok> oldalon a Széchenyi Terv Plusz „Pályázáshoz szükséges általános dokumentumok, útmutatók 2021-2027”-n belül
- iii. mi a probléma és mi az oka/honnan jön, van-e egyáltalán probléma – **álproblémákat nem kezelünk**
- iv. mekkora területet és kiket érint a probléma (pl. kit kell bevonni a vízgyűjtő területéről)
- v. milyen alapanyagok vannak – csak, ami használható, pl. VGT3, vízkár-elhárítási terv, ITVT, környezetvédelmi program, területi/települési dokumentumok, előtanulmányok, térképek, hozzáférhető adatok – **„kirakati” stratégiákat és terveket nem kell figyelembe venni**
- vi. tulajdonviszonyok
- vii. Szakember csoport kialakítása – **tájépítész, vízgazdálkodási mérnök, természetvédelmi mérnök, geográfus,...** – feladat jellegétől függően

...

Legalább eddig el kell jutni önerőből!

Mi várható a KEHOP Plusz 2.2.1 felhívásban?

Zöld-kék infrastruktúra Tervzsűri (ZKIT)

Szükséges a projekt műszaki tartalmának ZKIT által történő véleményeztetése

- mind a támogatási kérelem benyújtását megelőzően – **I. Tervzsűri**,
- mind a létesítési engedélyezési eljárást megelőzően (amennyiben releváns); engedélyezési eljárást nem igénylő esetben egyéb, a részletes műszaki tartalmat alátámasztó dokumentumok benyújtását megelőzően – **II. Tervzsűri**.

Mind két esetben a projekttartalom műszaki tartalmának véglegesítését a ZKIT véleményének figyelembevételével szükséges elvégezni, tekintettel arra, hogy az Irányító Hatóság a **támogatási kérelmek elbírálása** során, illetve a felhívás 5.1 fejezet szerint, a Korm. rendelet 294.§ (3) bekezdés alapján az Irányító Hatóság által kezdeményezett **szakmai beszámoló – TSZ hatálybalépését követő 1 éven belül** – elfogadása során figyelembe veszi a Tervzsűri véleményét.

Ezután következhet az engedélyezés!

Indikátorok - Kimeneti mutató

KEHOP+ ➡ RCO36 „**Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodástól eltérő célokból** támogatott zöld infrastruktúra” – mértékegység /ha/

Definíció: Új építésű vagy jelentősen fejlesztett zöld infrastruktúra felülete az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodástól eltérő célokra. A karbantartás kizárva.

A zöld infrastruktúra példái közé tartoznak a biodiverzitásban gazdag **parkok, beszivárgó felületek, zöldfalak, zöldtetők, zöld iskolaudvarok stb.**

Ez a mutató nem terjed ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra támogatott zöld infrastruktúrára vagy a Natura 2000 területekbe történő beruházásokra.

(TOP+ ➡ RCO26 „Az éghajlatváltozáshoz való **alkalmazkodás céljából** épített vagy felújított zöldinfrastruktúra” indikátort használja.)

Indikátorok - Kimeneti mutató

Az **alkalmazkodás – adaptáció**, olyan aktív tevékenység, amivel felkészül valaki a jövőben várható klímaváltozás valamelyik őt érintő elemére, azaz ellenállóvá teszi magát a klímaváltozással szemben, tehát **megelőző célja van**. (pl. árvízvédelmi gát építése)

KEHOP+ ZKI támogatás esetében a klímaváltozás hatásai miatt már **meglévő problémát** jelentő negatív elemek **enyhítése** lehetséges, amely megoldása során a terület **többet funkciót** kap

„A KEHOP Pluszban kizárólag olyan zöldinfrastruktúra elemek támogathatóak, amelyek a zöldinfrastruktúra által elvárható funkciót (komplex ökoszisztéma szolgáltatást) teljesítik, ...”

KEHOP Plusz

TOP+ és KEHOP+ lehatárolás

TOP+ Fenntartható városfejlesztés

Élhető települések:

épületek gazdaságélénkítő, ill. közösségi célú fejlesztése; kulturális, sport és egyéb közterület fejlesztési beruházások; fenntartható közlekedésfejlesztések; hulladéklerakó rekultiváció és barnamezős területek kármentesítése; ...stb

Szociális célú városrehabilitáció:

szociális bérlakások kialakítása, komfortosítása; közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek; lakosság felzárkózása, beilleszkedésének elősegítése, készségfejlesztése Belterületi utak fejlesztése: ...

TOP+ Fenntartható városfejlesztés

Élhető települések: Zöld- és kékinfrastruktúra

KEHOP+ zöld-(kék) infrastruktúra

TAM-al

Klíímaváltozás ➡ probléma enyhítése

Legfokozottabb feltételek TOP+ szerintiek

Probléma leírása	KEHOP+-ból támogatható beavatkozások többek között pl.	KEHOP+-ból nem támogatható beavatkozások
Hősziget effektus	burkolat bontás, talajkapcsolt őshonos növényzet, süllyesztett felszín a csapadékvizek elszivárogtatására, esőkertek	konténeres dísznövény öntözés igényrel
Villámárvizek	vízgyűjtő szintű beavatkozások, rönkgátak, szivárgó gátak, hód ökoszisztéma, lefolyás lassítás	patakmeder burkolása és a levezetés gyorsítása, kiegyenesített, lemélyített mederben
Szálló por	őshonos cserje és fa sávok, szárazságtűrő őshonos növényzet	öntözést igénylő gyepesített terület
Talajvízszint süllyedés	lesüllyesztett multi funkciós terek létrehozása a csapadék helyben tartására, elszivárogtatására	halastó létesítése a hirtelen nagy esők megtartására
Belvizek	Lakossági ciszterna program, természetszerű vízfolyás kialakítás, párologtató növényzet telepítése, vízterek létesítése, pincék eltömedékelése	Csatornák kotrása, levezetés gyorsítása
Erózió	Szűrőmezők, puffer zónák, rönkgátak, fásnövényzet-gyökerzettel való megkötés, hódökoszisztéma	partfal betonozás
Hordalék	rőzsegátak, szivárgó gátak, hódgát analógiák	beton sankoló tér

Önkormányzati lehetőségek – önálló pályázóként **ZI**

Önkormányzati lehetőségek – önálló pályázóként **ZI**

Önkormányzati lehetőségek – önálló pályázóként **ZI**

Önkormányzati lehetőségek – önálló pályázóként **ZI**

Köszönöm a figyelmet!

Kérdés esetén:

beata.batta.ivanyine@nfk.gov.hu

osztályvezető